

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felélős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

A Lukács-kormány veszte

Makó, okt. 25.

Ugy látszik, hogy a Lukács-kormány minden erkölcsi érzékét elvesztette már azon az örületes uton, amelyre olyan könnyelműen lépett, Abszolutisztikus őrjöngésében jól érzi magát és már semmi tekintet se feszélyezi cselekvényeiben.

A mai állapotok, amiket e kormány teremtett, nemcsak hogy semmivel sincsenek ma már előbbre az eddig csak gunyolt muszka-állapotoknál, hanem még annak is nagyon mögötte maradnak. Mert Muszkaországban se mernének már ennyire menni. A Stolypinok és a Trepovok rendszere a legbecsületesebb alkotmányosdi a Lukácsék s Tiszáék rendszeréhez képest.

Ahogy ez a kormány garázdálkodik már a legbecsesebb közjövünkben, amilyen cinikus lábbal tapos keresztül legszentebb közszabadságunkon, sőt még a magántulajdon szentségét is kész már semmibe se venni, ezek után már igazán csak a tökelellen buta, vagy a cinikusan gonosz mondhatja, hogy ez a mi országunk – alkotmányos ország! – Ha még ez is alkotmány, ami itt történik, igazán szeretnék tudni, milyen lehet az a rendszer, amely nem alkotmányos.

Hiszen csak a vak, meg a buta nem látja, hogy nálunk már nincs jog és nincs törvény. Mert jognak és törvénynek ez uralma van-e ott, ahol ezt a jogot és ezt a törvényt a hatalom akkor konfiskálja, amikor épen szeszélye ugy hozza? És konfiskálja – büntetlenül!

A „Magyarország”, „Pesti Napló” és a „Népszava” után most a „Pesti Hírlap” című ellenzéki újságot tiltotta ki a Lukács-kormány a vasúti pályaudvarokról. Ezt a lapot se szabad ezután árusítani a vasutakon.

Az én házam, az én váram, a melybe csak azt bocsátok be, akit épp akarok. Lukács belügyminiszter urnak is lehet ilyen háza, vagy portája. Oda azt ereszt be, akit jól esik. De hát a vasut, meg a vasúti állomás, az is a privát portája ennek a kormánynak? Hát oda is csak annak szabad belépni, sőt a vasúti kocsiokon is csak az utazhatik, akinek ezt Lukácsék kegyelemből méltóztatnak megengedni? – Mert ha az újságokat kiiltják

a pályaudvarokról, éppen ilyen képzelt jogon, amely azonban minden jog és igazságtisztelő ember előtt a legnagyobb gaszág, – mondom, éppen így kizárhatnak a vasuton való utazásból is bárkit, akit ők akarnak.

A jogrend legocsmányabb zülése már az, amikor maga a kormány is így zavarja össze az enyém és tied fogalmát. Annál borzasztóbb ez a fogalom-zavarás, mert míg a tolvajt szigorúan bekötérezik azért, mert az enyém s tied közötti fogalomzavarban levén, megkárosítja polgártársát, teszem azt, egy tyuk erejéig, addig büntetlenül grasszál s egy nemzetet tovább hatalmaskodhatik az, aki egy nemzet legfőbb javait orozza el.

A Lukács-kormány pedig ezt cselekszi.

A közszabadságok a nemzet legbecsesebb javai s ezek között első helyet foglal el a sajtószabadság, amelyet elő törvény ugy fejez ki, hogy „gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti!” – Hogy ezt a sajtószabadságot legutóbbi rikkancs rendelkezéssel s az újságoknak a pályaudvarokról való kiltásával a kormány elorozta tőlünk, azt már csak az képes tagadni, akinek semmi-féle szabadság iránt sincs semmi érzéke se.

De meg a vasutak s azok pályaudvarai a kormány magántulajdonai-e? – Ki tagadhatná, hogy ezek épp ugy a miénk, mint a Lukács Lászlóé, meg a Tisza Pistáé.

És mi millióan, meg millióan vagyunk, Lukácsék meg Tiszáék meg aligha vannak 4-5 száznál többen. Hát a mi mindnyájuké, hogy mer abban ugy garázdálkonni ez a kormány, hogy a milliók akaratának szegzi ellen az ő nehányuk akaratát?

A legjogtalanabb s leg törvénytelenebb a kormánynak ez a legújabb merénylete is. Nem is lehet azt másnak, mint gonosznak nevezni. A nemzet ellen a saját hatalmi érdekében meri ezt tenni ez a kormány! Csak azért, hogy az ellenzéki lapok elolvasásától minél inkább elzárja a magyar közönséget. Hogy ez a közönség ne vehessen tudomást ezekből az újságokból a kormány gonosz tetteiről. Hogy a nagy közönség csakis a kormány bűneit takargató s a

kormányt dicsérő mungó lapokat legyen kénytelen olvasni. Ezért van ez mind.

Am a magyar népnek van arra módja, hogy ezt a gaszágot megtorolja. És a becsületes közvéleménynek saját maga iránt való kötelessége is, hogy megtorlatlanul ne hagyja ezt a merényletet.

Nem kell vásárolni, hanem bojkottálni kell minden mungó-újságot s minden igazi magyar ember csakis függetlenségi újságot vegyen és csakis azt olvassa. Ez lesz a legbiztosabb veszte a mungó kormánynak.

Ha talpra áll s így cselekszik minden ember, aki magát magyarnak s függetlenségi pártinak vallja, akkor bizonyára minél előbb elpusztul az egész mungóhad s győz a függetlenségi párt!

kp.

A Balkán háboru.

A törökök veresége.

Nagy vérengzések.

A mi elképzelhetetlennek látszott, bekövetkezett: a törökök iszonyu vereséget szenvedtek az egész vonalon Kirk-Kilisse eselést, a keleti bolgár sereg számára szabad az ut Konstantinápoly felé, csak 120 kilométer választja el a győztes bolgár sereget a török fővárostól. A védősereg vad futással menekült délkeletre és a bolgárok állítólag óriási számú török hadifoglyot ejtettek.

De nemcsak a bolgárok verték le a törököket, a nyugati harctéren is elhagyta a hadiszerecsere a félholdas lobogót. A szerbek hírszerint elfoglalták Kumanovót és most sietve nyomulnak előre Úszkub felé. Zjenica is a szerbek kezén van, sőt ma megerősítik Pristina eselést is. A montenegróiak Skutarit veszélyeztetik, a görögök pedig Szalonikiba tartanak.

Kirkilissze bevétele.

Kirkilisszét a bolgár csapatok általános roham után vették be. A bolgár csapatok számos török zászlót és egyéb jelvényt, Krupp

ágyukat és tekintélyes mennyiségű puskaport zsákmányoltak.

Menekülnek a törökök.

Kirkilissze bevétele délelőtt történt. A török csapatok nagy rendtelenségben Bunar-Hisszar felé vonultak vissza huszonöt kilométerre Kirkilisszétől délkeletre. A törökök visszahagyták gyorstüzelő ütegüket, hatvan megrakott szerkocsit nagymennyiségű lövőkészlettel és élelmiszerral. Szófiában egész este tartanak a lelkes tüntetések. A közönség igen nagy számban vesz részt a főváros templomaiban este tartott hálaadó istentiszteleteken.

Török vereség.

Egy nagy török hadoszlopot állítólag egy egész hadosztályt, mely Drinápolytól 6 kilométerre megtámadta a bolgárok hadállását, bolgár tüzéség csaknem teljesen megsemmisített, ugy, hogy csak kevesen tudtak az erdőbe, ahonnan ezt a kirohanást tették, visszatérni.

Véres csaták.

A drinápolyi – kirkilisszei csatavonalban folyamatban levő harcok egyre véresebbek lesznek. A csatavonal most a Kirkilisszétől északnyugatra terjedő vidéktől a Tundza-folyó keleti partjáig, vagyis Drinápolyig terjed. A veszteségek mindket részről igen tetemesek.

Török hadifoglyok.

Feltűnően nagy a török hadifoglyok száma. Kirkilisszénél nem kevesebb mint 1100 török esett hadifogságba. Oly körülmény ez, mely arra enged következtetni, hogy a török hadseregben a kedvetlenség tünetei észlelhetők. Egy török tiszt kijelentette, hogy saját tüzei cserben hagyták, minek folytán ő is fogságba esett.

A monarchia álláspontja.

A „Magdeburger Zeitung”-nak jelentik Parisból: Poincaré miniszterelnök beszélgetést folytatott Széchen gróf osztrák-magyar nagykövettel, aki kijelentette, hogy Ausztria-Magyarország, bármiként forduljon is a hadi kocka, semmi körülmények közt sem fogja megengedni, hogy a Balkán-állatok nagyobb területtel gyarapodjanak.

A hatalmak beavatkozása.

Diplomácia körökben megerősítik, hogy a nagyhatalmak között ismét tárgyalások folynak abban

Nagy hangverseny az „Otthon“-ban.

Ma és minden este nagykikindai o o o Mészáros Sándor és fia az „Otthon-kávéházban hangversenyez. o o o

az irányban, hogy mikor volna a nagyhatalmak intenciója a legalkalmasabb. Valószínű, hogy a nagyhatalmak teljesen egyöntetűen fognak eljárni.

Makóváros költségvetése.

A pótdadó ismét emelkedik.

A város számvevőszéki hivatala a napokban készült el Makóváros 1913. évi költségvetéséről, melyet most küldtek szét tanulmányozás végett a város képviselőinek.

A költségvetésből ismét csak szomorú tanulmányra tesz szert Makóváros képviselőtestülete. A pótdadó, mint mindig, úgy ez alkalommal is emelkedik. Az 1912-ik évben 73.40 százalék volt a pótdadó, az 1913. évi költségvetési előirányzat szerint 85.06 százalék lesz a pótdadó, tehát 11.66 százalékkal több.

Makóváros költségvetésének főbb tételeit a könnyebb áttekinthetőség végett alább csoportosítottuk:

- a kiadások főösszege 724167 korona 24 fillér,
- a bevételek főösszege 435367 korona 65 fillér,
- a költségvetési hiány 288799 korona 59 fillér.

A mutatkozó hiány fedezésére I. az 1912. évre megállapított 349870 korona 90 fillér egyenes állami adó után 76.85 százalékot, II. tisztán 147802 korona 27 fillér földadó után 6.90 százalékot és III. a föld, bányaadó és a pusztai hasznbérletnek ezen hasznbérletek után fizetett kereseti adója kivételével a többi adónemek: 302068 korona 63 fillér után 9.52 százalék pótdadó kivetése és beszedése engedélyezendő.

- 1913. évre a fedezet összege 435367 korona 65 fillér,
- 1912. évre a fedezet összege 399323 korona 42 fillér,

s így az 1913. évi fedezet összege 36044 korona 23 fillérrel kedvezőbb, mint 1912. évben volt.

- 1913. évre a szükséglet főösszege 724167 korona 24 fillér,
- 1912. évre a szükséglet főösszege 648451 korona 11 fillér,

s így az 1913. évi szükséglet főösszege 75716 korona 13 fillérrel emelkedett.

A bevételek emelkedését a városok fejlesztéséről szóló 1912. évi LVIII. tc. szerint Makó városát az 1913. évtől kezdve évenként megillető 32.000 korona államsegély beillesztése, amely a törvény 3-ik §-ának rendelkezéséhez képest költségvetésileg előirányzandó és zárszámadásilag elszámolandó, továbbá az okozta, hogy az ingatlanok jövedelme (püspöktől megvett földteríték), továbbá a jogok és javadalmakból a várost megillető jövedelem emelkedett.

A szükséglet megnövekedett az által, hogy a városok fejlesztéséről szóló törvényben megállapított fizetéseket a tisztviselők részére elő kellett irányozni, amennyiben

1918. évi január 1-től őket már a törvény szerinti fizetések illetik meg, növekedett továbbá az által, hogy a város képviselőtestülete, az alkalmazottak nagy részének fizetését a polgárság teljesítő képességét figyelembe véve fel-emelte s növekedett azért, mert a város rohamos fejlődése (aszfalt, iskolák stb.) maga után vonja a kiadásoknak emelkedését.

1913. évben a községi pótdadó utján fedezendő hiány

288799 korona 59 fillér,

1912. évben a községi pótdadó utján fedezendő hiány

250277 korona 69 fillér,

s így 1913. évre a pótdadó úján fedezendő hiány

38521 korona 90 fillérrel több, mint 1912. évben volt.

Hogy azonban a kiadások tetemes emelkedése folytán a pótdadó csak átlag 11.66 százalékkal emelkedett, ennek oka, a bevételeknek fennebb ismertetett emelkedése és az a körülmény, hogy a várost eddig terhelő nagyobb kiadások, mint például a régi aszfalt járdáknak 12.000 koronát kitevő költségei, továbbá egyes tartozásai (évenként mintegy 15.000 korona), amiket a város a költségvetésben az előző években előirányzott, kiegyenlítést nyertek, továbbá, hogy az adóalap mintegy 12.000 koronával emelkedett.

Az 1913. évre megállapított pótdadó az I. és III. csoport után 86.37 százalékot, az I. és II. csoport után 83.75 százalékot, 1912. évben a pótdadó volt az I. és II. csoport után 75.60 százalékot, az I. és II. csoport után 71.20 százalékot, tehát az I. és III. csoport után mutatkozó hiány után 10.75 százalékkal, az I. és II. csoport után hiányzó 12.55 százalékkal több, mint az 1912. évben volt.

A pótdadó átlaga 1913. évben

85.06 százalék,

A pótdadó átlaga 1912. évben

73.40 százalék,

A pótdadó emelkedése átlag

11.66 százalékkal több az 1913. évre.

A költségvetést a november havi rendes közgyűlésen tárgyalja a város képviselőtestülete.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Okt. 26. Római kath. Dömötör
Gör. kath. Okt. 13. Kárp. Nap két 6 óra 35 perccor, nyugszik 4 óra 51 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb Délhőmérséklet: 12.7 Celsius.

— Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — úgy télen, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már képtel-

lenek, azok is képesek még ujságot árulni. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— Hitelesítő közgyűlés. A tegnap tartott rendkívüli közgyűlési jegyzőkönyvét ma délelőtt hitelesítették Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

— Új szabályzat. Makóváros szabályrendeleteinek száma a mai napon ismét szaporodott egygyel. A városi tanács ugyanis ma alkotta meg a gyeptesteri szabályrendeletet, melyet jóváhagyás végett a novemberi közgyűlés elé terjeszt.

— Mi okozza Makón a világitási zavarokat? Tegnapelőtt hirtelen egyiptomi sötétség szakadt a városra. A villamos társaság vezetői felmondták a szolgáltatást. Nagyon természetes, hogy a közönség tenger bosszankodásán felül a villamosági társulatot is felelősségre vonta a hatóság. A villamosági társaság ma a rendőrséghez be-terjesztett jelentésében a villamosági zavarok okául azt adta elő, hogy pájkos gyermekek a Vásárhelyi-utcán nedves kukoricaszárat, a Sirkert-utcán pedig nedves zsineget dobáltak a vezetékekre, ami aztán zavarokat idézett elő. A rendőrség ezen esetből kifolyólag ez-uton is figyelmezteti a szülőket, hogy gyermekeiket a vezetékek rongálásától tartsák vissza, mert ez életveszélyes is, de meg az okozott károkért a szülőket fogja felelősségre vonni a rendőrség.

— Elvesztett és talált tárgyak. Mára a rendőrségen következő károsodásról s talált tárgyakról tettek jelentést. Elvesztett egy darab egy éves sárga csődörösikó, hátsó ballába pej csillagos, baloldali marján M. T. 3 jobboldalán B. 5-ös szám van sültve. Megtalálóját a rendőrségen jelentkez-
zék. — Találtak Földéakon 3 darab magyar juhott bitangáságban. A Zrinyi utcában pedig 2 kosarat találtak. Igazolt tulajdonosa jelentkezhetik értük a rendőrségen.

— A hazai általános katonai biztosító részvénytársaság működését immár megkezdte. Foglalkozik az életbiztosítás minden módjával. Vezetősége: Bolgár Ferenc v. b. t. tanácsos, elnök; Gergely Tódor az Első Magyar Általános Biztosító társaság igazgatója, Horváth Elemér a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Libits Adolf udvari tanácsos. Vezér-titkár Havas Miksa. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főügynökségénél van.

— Pályázat ösztöndíjra. A csanád-megyei tanító egyesület pályázatot hirdet a kezelése alatt álló Erzsébet-alap kamatainak elnyerhetésére. Folyamodhatnak az egyesület kötelékében levő, vagy halálukig az egyesület kötelékében volt tanítók és tanítónők gyermekei. Pályázhatnak elsősorban tanítóképző intézeti, másodsorban középiskolai tanulók. Ha pedig ilyenek nem pályáznak, akkor az ösztöndíj bármely más alsófokú intézeti tanulónak kiadatik, ha egyebekben arra legérdemesebb. Kellően felszerelt kérvények 1912. november 18-ig Lengyel János egyesületi elnökhöz Reformátuskovácsházára adandók be.

— Szaporították a hónap számosok számát. A városnak eddig 20 hónap számosa volt. Minthogy azonban ezek nem tudták elvégezni a felszaporodott dolgokat, a

városi tanács ma két új hónap számost alkalmazott.

— A börtön halottja. A szegedi kerületi fogház igazgatósága átiratban értesítette Makó városának főkapitányát, hogy Benkő István makói fogoly a börtönben meghalt.

— Egy utca víz alatt. A Mészáros-utca lakói kérvényt adtak be a városhoz, hogy utcájukban az esővíz annyira felszaporodott, hogy házaikat teljesen álmosta, miért is sürgősen kéri a víz elvezetését. A városi tanács mai ülésében tárgyalta a kérelmet és utasította a főmérnököt a víz mielőbbi elvezetésére.

— Koczká cirkuszába menni nem jár semmi kockázattal, inkább, nagy előny, hogy oly ritkán látható exotikus állatok mutatványa és más látványosságok s a tudványait kielégítik és a legnemesebb szórakozást nyújtják.

— Felejthetetlen lesz a tegnapi és tegnapelőtti nap a mi mozink történetében. Oly előadásban volt a mi közönségünknek része, amelyben eddig még sosem volt. Gyönyörű és páratlan volt az előadás s a közönség sem hiányzott azokról. Ily előadásokat kell mindig rendezni s a közönségünk gyakran fogja látogatásával azokat megtisztelni. Nem kisebb hatással lesznek a közönségre a mozi szombati és vasárnapi előadásai sem, mert az igazgatóság a közönség állandó és kedvenc szórakozó helyévé akarja tenni az urániát. A közönség tájékoztatása végett ingyen műsor kapható a pénztárnál és a jegyszedőknél. Minden darab magyar felirással van ellátva s így még a legkisebb gyerek is megérti azokat.

A makói piacról.

Majdnem eladhatatlan a hagyma.

Nagy forgalmu volt a mai piac. nemcsak makóiak, de igen sok vidéki is eljött a mai piacra. Közledik Dömötör s ilyenkor igen csak forgalmas a makói piac.

A buzapiacon semmi változás nincs, pedig ma Budapesten ugyancsak szilárd volt a gabonapiac. Huszonhárom korona 20 fillért fizettek ma a pesti tőzsdén a buza métermázsájáért. Makón 20 korona 80 fillér volt ma a buza métermázsája.

A csöves új kukorica ára ma is 7 korona volt métermázsánként. Budapesten az avas kukoricáért ma 21 koronát fizettek.

A hagypiacnak ma szomorú szenzációja volt. Még négy koronáért is alig lehetett eladni a vöröshagyma métermázsáját. Aminek magyarázatát abban találjuk, hogy az idei vöröshagyma rendkívül romlandó. Ugyancsak ilyen rossz minőségű a németországi hagyma is. Ott is igyekeznek a termelők tudni hagymájukon s ennek következtében a vöröshagyma ára ott is 3-4 korona métermázsánként. Így aztán az sem csoda ha Makón még négy koronáért is alig lehet eladni a vöröshagymát. A fokhagyma ára 7 korona métermázsánként.

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquórok** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv.
cégnél **M A K Ó.**

Rablógyilkosság a sinek mentén.

Meggyilkolták a vasuti őrt.

A saját felesége gyilkolta meg

Néhány nap előtt a pécs-baresi vasut 5-ös számú órházánál rejtélyes rablógyilkosság történt. A vasuti sinek mellett egy holttestre akadtak, amelyről teljesen hiányzott a fej. — Az egyenruháról s több más jelből megállapították, hogy a holttest Borbás János vasuti őre.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított, de a mai napig nem sikerült a titokzatos ügyre világosságot deríteni. Az eddigi nyomozás mindössze annyit állapított meg, hogy Borbás János vasuti őr a gyilkosság napján szolgálatot teljesített és este 9 órakor még fogadta a Barcs felől berobogó tehervonatot. Amikor a tehervonat elment, Borbás is nyugóra készült, de mikor be akart menni az órházba, valaki hátulról orozva megtámadta s baltával ketté ütötte a koponyáját. Borbás szó nélkül halva terült el a földön.

A községbeliek csak másnap reggel akadtak rá Borbásra, ki jobb kezében még mindig görsösen fogta kis kézi lámpáját. De sem a csendőrség, sem a községbeli lakók nem találtak a színhelyén olyan nyomokra, melyekből a tettesek kilétére lehetne következtetni.

A gyilkosság elkövetésével legelőbb Borbás nejét gyanúsítják. Mindenki ismerte Borbásék zilált családi viszonyait. Tudták, hogy Borbás aki mánr harmadszor nősült, folytonosan civakodott feleségével, minduntalan féltékenykedett rá s akit ezért nem egyszer meg is vert. Végre utolsó felesége is ugyanarra a sorsra jutott mint Borbás előbbi két felesége, mert Borbás egy szép augusztusi napon harmadik feleségét is elkergette a házból. Borbásné két kiskora fiával Szentlőrincbe költözött és a községi előjáróság a közös családi ingóságokat szétválasztotta az egymástól különválva élő házastársak között.

De ezzel nem szakadt vége az áldatlan családi porpatvarnak, mert mint néhány tanu állítja, Borbás nem egyszer sirva panaszkodott elöltek, hogy felesége az ő életére tör. Mindezek alapján a csendőrség lefolytatta Borbás Jánosét.

A gyilkosság alkalmával nagyobb összeg pénz is eltűnt. A csendőrség megállapította, hogy Borbás János néhány nappal a történet előtt két borjút és egy tehenet adott el 940 koronáért, amit készpénzben ki is fizettek neki. Hogy Borbás a pénzt hol tartotta, a lakóházban-e vagy a zsebében, azt a vizsgálat nem állapíthatta meg pontosan, de nagyon valószínű, hogy a zsebében volt a kérdéses alkalomkor a pénz, mert némelyek bementése alapján Borbás a nagyobb összegű pénzeket féltve őrizte s mindig zsebében tartogatta.

IRODALOM.

* Olesó Jókai. Az októberi tíz szám 81—90 a nagy író egyik legszebb regényét hozza. *Enyém, tied, övé* ötkötetes nagy regény, egyike azoknak a munkáknak, melyeknek a témáját legjobban szerette és melyeket a legnagyobb gonddal irt meg a költő. A szabadságharc, az emigráció és a kiegyezés idején szövődik a regény érdekesítő meséje. A fantasztikum és valóság ragyogó szövedéke ez a munka, melyben pompás magyar alakok, egy letűnt világ kedves emberei kelnek új életre. Az Olesó Jókai egy-egy száma 40 fillért minden könyvesboltban kapható.

990—1912. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbírósnak 1901. évi S. I. 881/4 sz. végzés következtében dr. Kiss Pál makói ügyvéd által képviselt özv. Groó Józsefné szül.: Brutyó Teréz makói lakos javára 178 kor. s jár. erejéig 1912. évi október hó 8 án foganatosított kielégítést végrehajtás útján lefoglalt és 1060 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. hízók nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbírósnak 1912-ik évi V. 661/3. számú végzése folytán 178 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi november hó 9. napjától járó 5% kamatai, váltódíj és eddig összesen 61 kor. 80. fill.-ben bíróság már megállapított és felmerülő költségek erejéig. Makón II., Luther-u. 3. sz. a. végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1912. évi november hó 4-ik napján d. e. 10 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron aul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felilfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1801. évi LX. t. c. 120. §-értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Makón, 1912. évi október 24.

Kuhn János
kir. bír. végrehajtó.

AZ „ÓRANGYAL”

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkocsiért külön díj nem számíttatik. Tölgyfa keresztek és fejfák legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné.
enyérpiac, (Tókey-hézbán).

Legjobb asztali borok és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzetel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házaszer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Ujdonság! Figyelem!

Felhívom a T. gazdaközönség nagybecsű figyelmét saját készítményű vessző-utánzatu boronámra,

teljesen vasból vannak készítve és így a lánczos boronákat talajművelésben teljesen felülmúlják. Megtekinthetők műhelyemben Szent-János-tér 20. sz. alatt. Saját találmányom, melyre már szabadalmam van s ezért kérem a t. gazdaközönség szives érdeklődését és b. pártfogását.

Lipták Béla

géplakatos- és gazdasági gépraktár-tulajdonos.

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ „ „	3.— „
A valódiságért a cég felelősséget vállal.	

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

CSAK

vasárnapig látható

Makón, Dessewffy-téren

Koczka Jarovow

hires nagy vadállat cirkusza.

Szombaton

október 26-án

este 8 órakor

nagy rendkívüli

előadás lesz.

Ne mulassza el senki

ezen érdekes előadá-

sokat megtekinteni.

Cirkuszomat hazánk

legnagyobb városai-

ban a legszebb pártfo-

gásban részesítette a

nagyérdemű közönség

A cirkusz mellett látható a világ

hirű muzeum és panoptikum,

valamint a repülő körhinta.

A nagyérdemű közönség

pártfogását kéri

Koczka Jarovow

igazgató.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők
Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök
nemkülönböztetve női fehérneműk és választékban olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ő t é r,
Otthon-kávéház mellett.

Előnyös feltételek mellett.

A LEGUJABB

elegáns öltönyök, felöltők, téli-kabátok, egyedül a verseny m ű t e r e m b e n készülnek

**angol és francia divat szerint
külföldi és honi szövetekből.**

Utólérhetetlen olcsó árakról győződjék meg egy próba-rendeléssel.

Gera Mihály

Megyeház-utca 8. szám.

férfi-szabó.

Ruhatárak rendbentartása.

CSILLAG DROGERIA

gyógyszerüzlet MAKÓ. Kasznár-lak.

Kötszerek és sebészeti eszközöknek. — Francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Háztartási cikkek. Szájvizek. Hajápolási és hajfestő szerek. Fogápoló szerek. Gummi különlegességek. Csillag-crém 1 korona, szappan 70 fillér, poudér 1 korona. — Szappanok. Pouderek. Thea. Összes pipere szerek. Fésű, kefe, nagy választékban.

Valodi Kölni-víz főraktára.

Friss must kapható

Iritz Samuel özv. cégnél, Makón.

Ez a „MUKI“ művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wáner a „Hangszer-Király“ o

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Tubarózsa-krem és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill.

Mindenemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár. **TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag,** egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127

Telefon-szám: 127.

Nyomdász-tanulók felvételnek lapunk nyomdjában.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élveithien játsz az eredeti „Eufon“ tölcsernélküli be-szélőgép, mely legujabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer-király“

nál BUDAPEST, József-körut 15-1.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangú, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Öväs: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.